

ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ PHẪU THUẬT CẮT NGẮN CƠ NÂNG MI ĐƯỜNG MỔ NHỎ ĐIỀU TRỊ SỤP MI NHẸ VÀ TRUNG BÌNH

Bùi Hồng Ngọc¹, Nguyễn Thị Thu Hiền²

TÓM TẮT

Mục tiêu: Đánh giá kết quả phẫu thuật cắt ngắn cơ nâng mi đường mổ nhỏ điều trị sụp mi nhẹ và trung bình. **Đối tượng và phương pháp:** Đối tượng và phương pháp nghiên cứu: Nghiên cứu can thiệp lâm sàng không đối chứng, gồm 25 mắt trên 22 bệnh nhân sụp mi mức độ nhẹ và trung bình được phẫu thuật theo phương pháp cắt ngắn cơ nâng mi đường mổ nhỏ tại Bệnh viện Mắt Trung ương từ tháng 10/2021 đến tháng 9/2022, tất cả bệnh nhân được khám và theo dõi sau thời gian 1 tuần, 1 tháng và 3 tháng. **Kết quả:** 22 bệnh nhân sụp mi độ I (nhẹ) và độ II (trung bình) trong đó có 12 nam (48%) và 13 nữ (52%), độ tuổi trung bình là 31,7 tuổi (bé nhất 8 tuổi, lớn nhất 83 tuổi), nhóm tuổi từ 15 – 30 chiếm tỉ lệ cao nhất (48%). Trên 25 mắt được can thiệp, có 9 mắt sụp mi nhẹ (36%) và 16 mắt sụp mi trung bình (64%), MRD1 trước phẫu thuật $1,5 \pm 0,63$ mm. Tỉ lệ thành công chung sau phẫu thuật đạt 96% (24/25 mắt) và không có biến chứng nghiêm trọng. Chỉ số MRD1 được cải thiện sau 3 tháng phẫu thuật $3,5 \pm 0,46$. Đạt yêu cầu về cả chức năng và thẩm mỹ (đường mổ nhỏ, nếp gấp mi tự nhiên, sẹo mi tốt, bờ mi cong đều và cân đối 2 mắt). Trong quá trình tiến hành phẫu thuật, có 1 trường hợp (4%) mắt bị chảy máu, 1 trường hợp hở mi khi nhắm mắt nhẹ (4%) sau 1 tuần đã được cải thiện sau thời gian 1 tháng, 1 trường hợp chỉnh non (4%) được yêu cầu phẫu thuật lại sau 1 tháng. Không có biến chứng chỉnh quá, hở mi. **Kết luận:** Phương pháp phẫu thuật sụp mi theo phương pháp cắt ngắn cơ nâng mi đường mổ nhỏ là phương pháp hiệu quả trong điều trị sụp mi nhẹ và trung bình, đem lại kết quả tốt về chức năng và thẩm mỹ cho bệnh nhân với nhiều ưu điểm như: đường rạch nhỏ, đạt được thẩm mỹ cao, giảm chảy máu, sưng nề và giảm thời gian phục hồi sau mổ.

Từ khóa: sụp mi, cắt ngắn cơ nâng mi, đường mổ nhỏ

SUMMARY

EVALUATION EFFICIENCY OF SMALL INCISION EXTERNAL LEVATOR APONEROSIS RESECTION FOR MILD TO MODERATE BLEPHAROPTOSIS CORRECTION

Purpose: To evaluate efficiency of small incision external levator aponeurosis resection for mild to moderate blepharoptosis correction. Patients

presenting with blepharoptosis because of levator aponeurosis require surgical repair. A minimally invasive approach directed at the levator aponeurotic anatomic may provide benefits to the patient. The objective of this study was to describe clinical features and evaluate efficiency of small incision external levator aponeurosis resection for correction of mild to moderate ptosis due to aponeurotic resection, corrected by a minimally invasive approach. **Subjects and methods:** A convenience sampling approach was used to recruit 22 patients with mild to moderate blepharoptosis at the Vietnam National Institute of Ophthalmology from October, 2021 to December, 2022. Pre- and postoperative upper eyelid marginal reflex distances (MRD1), MRD1 difference between 2 eyes, eyelid contour, upper eyelid crease height, scar, patient's satisfaction, and complications (overcorrection, undercorrection, hematoma) were recorded and were aggregated into a success rate. Outcomes were assessed at 1 week, 1 month, 3 months, and 6 months after surgery. Success rate reached 96% with 96% patients were satisfied with the results. **Conclusion:** Our experience suggests that utilization of a small skin incision is safe, efficient and allows for more rapid recovery from surgery. Thereby, the success rate is higher and the patient is more satisfied with the results.

Keywords: ptosis, external levator aponeurosis resection, small incision.

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Bình thường ở tư thế nhìn thẳng, bờ tự do mi trên che phủ 1- 2mm dưới rìa trên giác mạc¹. Sụp mi là tình trạng bờ tự do mi trên xuống thấp hơn vị trí bình thường. Sụp mi gây ra các triệu chứng khó chịu cho bệnh nhân như nhìn mờ, nhìn vướng, hạn chế tầm nhìn ... đặc biệt tình trạng sụp mi dù ở mức độ nào cũng ảnh hưởng đến thẩm mỹ và tâm lý của người bệnh khiến người bệnh mất tự tin trong công việc và cuộc sống. Vì vậy nhu cầu phẫu thuật sụp mi là cần thiết được đặt ra để cải thiện thị lực cũng như chất lượng cuộc sống cho người bệnh.

Có nhiều phương pháp phẫu thuật đã được đưa ra để điều trị sụp mi, tập trung vào hai nhóm chính là can thiệp vào cơ nâng mi và treo cơ trán. Trong đó phẫu thuật cắt cân cơ nâng mi được chỉ định rộng rãi trong điều trị sụp mi mức độ nhẹ và trung bình². Phương pháp này cho phép bộc lộ và tiếp cận cấu trúc giải phẫu một cách rõ ràng, điều trị hiệu quả sụp mi. Tuy nhiên tồn tại nhiều nhược điểm như đường mổ để lại sẹo dài, chảy máu, sưng nề sau mổ.

Sự ra đời của kỹ thuật cắt ngắn cơ nâng mi

¹Trường Đại học Y Hà Nội

²Bệnh viện Mắt Trung ương

Chịu trách nhiệm chính: Bùi Hồng Ngọc

Email: rubyhmu211@gmail.com

Ngày nhận bài: 6.9.2022

Ngày phản biện khoa học: 28.10.2022

Ngày duyệt bài: 4.11.2022

đường mổ nhỏ điều trị sụp mí với nhiều ưu điểm như: đường rạch nhỏ, đạt được thẩm mỹ cao, giảm chảy máu, sưng nề và giảm thời gian phục hồi sau mổ. Chúng tôi tiến hành thực hiện nghiên cứu: "Đánh giá kết quả phẫu thuật cắt ngắn cơ nâng mí đường mổ nhỏ điều trị sụp mí nhẹ và trung bình". Mục đích của nghiên cứu này nhằm đánh giá hiệu quả của phương pháp phẫu thuật sau thời gian thăm khám và theo dõi sau mổ.

II. ĐỐI TƯỢNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

Đối tượng nghiên cứu gồm những bệnh nhân được chẩn đoán sụp mí nhẹ và trung bình được phẫu thuật cắt ngắn cơ nâng mí đường mổ nhỏ điều trị tại Bệnh viện Mắt Trung ương từ tháng 10/2021 đến tháng 9/2022.

Tiêu chuẩn lựa chọn bệnh nhân

- Bệnh nhân được chẩn đoán sụp mí nhẹ và trung bình.
- Không mắc các bệnh toàn thân nặng hoặc có bệnh mắt cấp tính không ổn định như chắp, lệ, viêm...
- BN chưa có tiền sử phẫu thuật tại mí mắt trước đó.
- Bệnh nhân đồng ý tham gia nghiên cứu.

Nghiên cứu can thiệp lâm sàng không đối chứng. Sử dụng phương pháp lấy mẫu thuận tiện, bệnh nhân được nghiên cứu, theo dõi từ khi nhập viện, ra viện, sau khi ra viện 1 tuần, 1 tháng, 3 tháng.

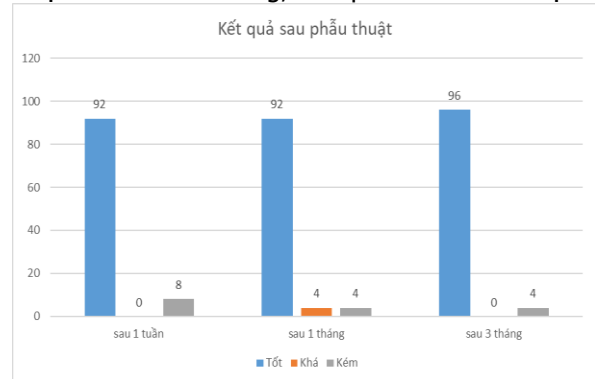
Phương pháp tiến hành: Gây tê tại chỗ. Trải khăn bộc lộ cả 2 mắt của bệnh nhân để trong quá trình phẫu thuật luôn có thể đối chiếu so sánh giữa 2 bên mắt. Dùng bút đánh dấu một đường rạch ở trung tâm dài 8 đến 10mm tại nếp da tự nhiên của mí trên hoặc vị trí nếp mí đã xác định trước đó. Tiêm dưới da Xylocaine 2% với epinephrine tỷ lệ 1:100000. Dùng lưỡi dao 15 rạch da theo đường đánh dấu, tiếp theo dùng kéo mở qua cơ vòng mí vào cân vách hốc mắt. Kéo đệm mở mí mắt trước cân cơ bộc lộ lớp cân mỏng phía sau. Phẫu tích cơ nâng mí trên và cơ Muller khỏi kết mạc. Bộc lộ sụn mí trên. Bệnh nhân được mở mắt để đánh giá chiều cao mí mắt và bờ mí ở tư thế nằm và ngồi. Sau khi điều chỉnh vị trí khâu cơ nâng mí vào sụn mí cho đến khi 2 mắt cân nhau. Tiến hành khâu cơ nâng mí vào sụn mí bằng 3 mũi Vicryl 6.0, cắt bỏ phần cân cơ nâng mí dưới vị trí khâu. Khâu đóng da bằng mũi rời với chỉ Nylon 7.0. Tra mỡ kháng sinh, băng mắt.

III. KẾT QUẢ VÀ BÀN LUẬN

Chúng tôi tiến hành nghiên cứu trên 25 mắt

trên 22 bệnh nhân gồm 12 nam (48%) và 13 nữ (52%), độ tuổi trung bình là 31,7 tuổi (bé nhất 8 tuổi, lớn nhất 83 tuổi), nhóm tuổi từ 15 – 30 chiếm tỉ lệ cao nhất (48%). Trên 25 mắt được can thiệp, có 9 mắt sụp mí nhẹ (36%) và 16 mắt sụp mí trung bình (64%)

Bệnh nhân được theo dõi sau ra viện 1 tuần, 1 tháng, 3 tháng. Kết quả chung sau phẫu thuật được chia làm 3 mức độ tốt, khá, kém theo các tiêu chí: MRD1, chênh lệch MRD1 2 mắt, độ cao khe mí, chiều cao nếp mí 2 mắt, chênh lệch chiều cao nếp mí 2 mắt, bờ mí, sụn mí và mức độ hài lòng của bệnh nhân. Kết quả tốt và khá được coi là thành công, kết quả kém là thất bại.

Biểu đồ 1. Kết quả chung sau phẫu thuật

Trong 25 mắt nghiên cứu, sau thời gian theo dõi 1 tuần có 23 mắt thành công (chiếm 92%) đạt tiêu chí tốt cả về chức năng và thẩm mỹ. Có 2 mắt thất bại (8%) do chỉnh non, bệnh nhân không hài lòng với kết quả phẫu thuật, trong đó 1 mắt có biến chứng chảy máu dẫn đến sưng nề nhiều sau mổ. Sau thời gian theo dõi 1 tháng, kết quả thành công đạt 96%, 1 mắt thất bại yêu cầu được mổ lại. Kết quả chung sau 3 tháng phẫu thuật đạt 96% với 24/25 mắt có kết quả phẫu thuật thành công.

Kết quả này tương đồng với kết quả của Lucelli nghiên cứu trên 28 mắt với thời gian theo dõi trung bình 28 tháng cho thấy tỷ lệ thành công là 90%³ và Liu (1993) đánh giá hiệu quả lâu dài của phương pháp trong thời gian theo dõi trung bình 60 tháng trên 169 mắt đạt tỷ lệ thành công 95%.⁴ Theo các tác giả đây là phương pháp đem lại nhiều ưu điểm và cho kết quả rất tốt so với đường mổ truyền thống.

Tại Việt Nam, Kỹ thuật cắt cân cơ nâng mí đã được một số tác giả nghiên cứu và đánh giá. Kết quả nghiên cứu của chúng tôi cũng tương đồng với kết quả nghiên cứu của tác giả Bùi Đào Quân, Phạm Trọng Văn nghiên cứu gấp cân cơ nâng mí trên điều trị sụp mí có biên độ cơ nâng

mi tốt trên 31 bệnh nhân có tỷ lệ thành công về giải phẫu là 93, 5%, với sụp mi nhẹ và trung bình tỷ lệ thành công là 100%.⁵

Có thể thấy phương pháp phẫu thuật cắt ngắn cơ nâng mi đường mổ nhỏ cho tỉ lệ thành công cao trong điều trị sụp mi nhẹ và trung bình. Lợi ích bao gồm đường rạch nhỏ, lượng thuốc tê sử dụng trong phẫu thuật ít tránh tình trạng sụp mi trong lúc mổ, từ đó dễ điều chỉnh lượng cơ cần cắt, sau mổ mắt hạn chế sưng nề và bệnh nhân hài lòng với kết quả phẫu thuật nhiều hơn.

IV. KẾT LUẬN

Kết quả nghiên cứu cho thấy phẫu thuật cắt ngắn cơ nâng mi đường mổ nhỏ là phương pháp hiệu quả, an toàn, tôn trọng giải phẫu để điều trị sụp mi nhẹ và trung bình, đạt tỉ lệ thành công cao cả về mặt chức năng và thẩm mỹ lâu dài sau phẫu thuật

Bệnh nhân trước và sau phẫu thuật

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. **Đỗ Như Hân và cs.** Nhãn Khoa. Vol Tập 2. Nhà xuất bản Y học; 2014.
2. **Finsterer J. Ptosis:** causes, presentation, and management. *Aesthetic Plast Surg.* 2003; 27(3):193-204.
3. **Lucarelli MJ, Lemke BN.** Small incision external levator repair: technique and early results. *Am J Ophthalmol.* 1999;127(6):637-644.
4. **Liu D.** Ptosis Repair by Single Suture Aponeurotic Tuck: Surgical Technique and Long-term Results. *Ophthalmology.* 1993;100(2):251-259.
5. **Bùi Đào Quân, Phạm Trọng Văn.** Nghiên cứu phẫu thuật gấp cơ nâng mi trên điều trị sụp mi có biến độ cơ nâng mi tốt. Luận văn Thạc sỹ Y học, đại học Y Hà Nội. Published online 2013.

ĐÁNH GIÁ HIỆU QUẢ ĐIỀU TRỊ DỰ PHÒNG SÂU RĂNG BẰNG VECNI FLUOR CHO MỘT NHÓM TRẺ 2-4 TUỔI TẠI VINH PHÚC

Nguyễn Phương Huyền¹, Vũ Lê Hà², Nguyễn Thị Hạnh¹, Hoàng Bảo Duy²

TÓM TẮT

Nghiên cứu được thực hiện trên 758 trẻ em tại tỉnh Vinh Phúc, tuổi từ 2-4 tuổi, học tại 1 số trường mầm non tại tỉnh Vinh Phúc. **Mục tiêu:** mô tả và đánh giá tình trạng sâu răng trước và sau dự phòng ở một nhóm trẻ 2-4 tuổi tại một số trường mầm non thành phố Vinh Yên, tỉnh Vinh Phúc. **Phương pháp nghiên cứu:** Mô tả cắt ngang và Nghiên cứu can thiệp cộng đồng không đối chứng. **Kết quả:** Tỷ lệ trẻ 2-4 tuổi mắc sâu răng là 71,4%; dmft: 5,63±5,46; dmfs: 8,58±10,27; Sau can thiệp Vecni fluor, có 47,2% mặt răng tổn thương mức 1 và mức 2 có trở về mức bình thường mức 0, 31,4% mặt răng vẫn ở mức 1 và mức 2, 21,4% mặt răng chuyển sang mức nặng hơn là mức 3-6. **Kết luận:** Hiệu quả vecni fluor trên mặt nhai và mặt nhai là khác nhau ở cùng mức độ tổn thương: sâu răng mức 1,2 nằm trên mặt nhai tiến triển tốt hơn tổn thương nằm trên mặt nhai, khác biệt có ý nghĩa thống kê. Ở mặt nhai, tỷ lệ tổn thương trở về bình thường ở mức bình thường là 72.9% với mức 1 và 49.5% với mức 2. Trong khi đó ở mặt nhai, chỉ có 36.5% tổn thương mức 1 và

9.1% tổn thương mức 2 trở về bình thường.

Từ khóa: sâu răng, dự phòng sâu răng, vecni fluor, trẻ em.

SUMMARY

ASSESSMENT THE EFFECTIVE OF DENTAL CAVITIES PREVENTION WITH FLUORIDE VARNISH FOR A GROUP OF CHILDREN AGED 2-4 YEARS OLD IN VINH PHUC PROVINCE

The study was conducted on 758 children in Vinh Phuc province, aged 2-4 years old, studying at some kindergartens in Vinh Phuc province. **Objectives:** describe and evaluate the status of dental caries before and after intervention in a group of 2-4-year-olds at some kindergartens in Vinh Yen city, Vinh Phuc province. **Methods:** Cross-sectional study and community-based non-randomised controlled intervention study. **Results:** The rate of children 2-4 years old with tooth decay was 71.4%; dmft: 5.63±5.46; dmfs: 8.58±10.27; After intervention with fluoride varnish, 47.2% of the tooth surface damaged at I stage 1 and stage 2 returned to normal, 0.31.4% of the tooth surface remained at stage 1 and stage 2, 21.4% of the tooth surface changed to worse stage 3-6. **Conclusion:** The effectiveness of fluoride varnish on smooth and occlusal surfaces is different at the same stage of damage: stage 1,2 caries on the smooth surface progressed better than lesions located on the occlusal surface, the difference was statistically

¹Bệnh viện Răng Hàm Mặt Trung ương Hà Nội

²Viện Đào tạo Răng Hàm Mặt, Trường Đại học Y Hà Nội

Chịu trách nhiệm chính: Hoàng Bảo Duy

Email: hoangbaoduy@hmu.edu.vn

Ngày nhận bài: 30.8.2022

Ngày phản biên khoa học: 24.10.2022

Ngày duyệt bài: 31.10.2022